

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни

ФІЛОСОФІЯ

Освітній ступінь **бакалавр**

Спеціальність **073 «Менеджмент»**

Освітня програма **25.06.2019 № 491**

Форма навчання **денна/заочна**

у 2020/2021 навчальному році

Плани семінарських занять
обговорені та схвалені на засіданні
кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін, протокол № 19
від 20.05.2020

Т.в.о. завідувача кафедри
_____ **Олексій ХАЛАПСІС**
(підпис)

Дніпро – 2020

Плани семінарських занять з навчальної дисципліни «Філософія» для денної/заочної форми навчання / Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 19 с.

РОЗРОБНИК:

Халапсіс О.В., т.в.о. завідувача кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор філософських наук, професор.

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФІЇ

Семінарське заняття № 1 – 4 год.

План

1. Світогляд як форма самоусвідомлення людини. Його структура.
2. Історичні типи світогляду. Міф і релігія.
3. «Людина – світ» як предметне поле філософії.
4. Філософія як теоретична форма світогляду. Світоглядні питання.
5. Структура філософського знання.
6. Функції філософії: світоглядна, гносеологічна, методологічна, аксіологічна, прагматична тощо.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: світогляд, світовідчуття, світорозуміння, міф, міфопоетичне, релігія, філософія, наука, матеріалізм, ідеалізм, монізм, дуалізм, теїзм, пантеїзм, агностицизм, синкретизм, свідомість, суб'єкт, об'єкт, категорії, раціональність, ментальність, есенціальний, екзистенціальний, сакральне, профанне, онтологічна модель світу, антропоморфізм, плюралізм, діалектика, метафізика, онтологія, гносеологія, епістемологія, антропологія, етика, естетика, буття, пізнання.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Фундаментальна потреба людини у самовизначенні.
2. Філософське ставлення до світу.
3. Світоглядні питання.
4. Специфіка філософського знання. Співвідношення філософії з наукою, релігією, мистецтвом, правом.
5. Філософські проблеми як вічні і фундаментальні. Філософія як складова частина культури.

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Структура світогляду.
2. Історичні типи світогляду.
3. Структура людського відношення до світу.
4. Основні філософські проблеми.
5. Структура філософського знання.
6. Основні функції філософії.
7. Основні етапи розвитку світової філософії.
8. Сутність філософського плюралізму.

ТЕМА 2. АНТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Семінарське заняття № 2 – 4 год.

План

1. Історичні та соціокультурні передумови виникнення філософії. «Осьовий час» (К.Ясперс).

2. Особливості античної натурфілософії. Космоцентризм.
3. Філософські погляди Сократа, Платона, Аристотеля.
4. Філософія епохи еллінізму.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Античність, натурфілософія, космоцентризм, антропоцентризм, логос, субстанція, буття, матеріалізм, ідеалізм, дуалізм, пантеїзм, атомізм, ейдос, еллінізм, софістика, діалектика, евідемонізм, кініки, гедонізм, першодвигун, апорія, етика, естетика, логіка, стоїцизм, скептицизм.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Сутність духової революції I тисячоліття до н.е. Початок «осьового часу» за К.Ясперсом.
2. Антична натурфілософія.
3. Універсальні філософські системи античності (Платон, Аристотель, Плотін).

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Ідея мудрості у греків. Гомер і Гесіод: передумови виникнення філософії. Від Хаосу – до Космосу,
2. Від Космосу – до людини: софісти і Сократ.
3. Універсальні філософські системи античності. Загальна характеристика.
4. Платон: людина як “в’язень в печері”.
5. Аристотель: вчення про причини.
6. Ідеалізм, матеріалізм і дуалізм в античній філософії.

ТЕМА 3. ФІЛОСОФІЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ВІДРОДЖЕННЯ

Семінарське заняття № 3 – 4 год.

План

1. Християнство і нове світобачення. Теоцентризм. Філософські ідеї патристики. Середньовічна схоластика. Суперечка між номіналізмом та реалізмом.
2. Філософія Фоми Аквінського. Концепція гармонії віри і розуму.
3. Загальна характеристика філософії Ренесансу. Гуманізм та антропоцентризм.
4. Основні філософські ідеї М.Кузанського та Дж.Бруно. Пантеїзм.
5. Філософський утопізм. Т.Мор, Т.Кампанелла.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

Середньовіччя, неоплатоніки, кредо, еманация, апологетика, патристика, схоластика, томізм, Ренесанс, теоцентризм, телеологія, пантеїзм, креаціонізм, провіденціалізм, номіналізм, реалізм, універсалії, «бритва Оккама», антропоцентризм, пантеїзм, гуманізм.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Християнство і нове світобачення. Теоцентризм.
2. Філософські ідеї доби патристики.
3. Філософія Фоми Аквінського.
4. Сутність антропоцентризму.
5. Основні філософські ідеї Миколи Кузанського та Дж.Бруно.
6. Сутність пантеїзму.
7. Утопія як форма історичного мислення.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Поняття Середньовіччя.
2. Патристика і схоластика.
3. Реалізм і номіналізм.
4. Розум і віра у середньовічній філософії.
5. П'ять доказів буття Бога.
6. Н.Макіавеллі і макіавеллізм.
7. Форми чуттєвого і раціонального пізнання.
8. Сутність філософського плюралізму.
9. Емпіризм і раціоналізм у філософії Нового часу.

ТЕМА 4. ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ*Семінарське заняття № 4 – 2 год.***План**

1. Емпіризм і раціоналізм. Індуктивний і дедуктивний методи (Ф. Бекон і Р. Декарт).
2. Проблема субстанції у Новий час. Дуалізм Р.Декарта, монізм Б.Спінози; плюралізм Г.Лейбніца.
3. Проблема пізнання у Новий час. Теорія уроджених ідей Р.Декарта; теорія пізнання Дж.Локка, суб'єктивно-ідеалістичний підхід Дж.Берклі, агностицизм Д. Юма.
4. Теорії суспільного договору. Т. Гоббс, Дж. Локк.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
 раціоналізм, індукція, дедукція, емпіризм, сенсуалізм, суб'єктивізм, натуралізм, антропоцентризм, метод, наукова революція, картезіанство, індукція, дедукція, Просвітництво, романтизм.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Від пізнання Бога – до пізнання Природи. Наукова революція XVII століття.
2. М.Копернік, Г.Галілей, Й.Кеплер – фундатори класичної науки.
3. Проблема методу у Новий час. Ф. Бекон, Р.Декарт.
4. Теорії суспільного договору у Новий час.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Форми чуттєвого і раціонального пізнання.
2. Сутність філософського плюралізму.
3. Емпіризм і раціоналізм у філософії Нового часу.
4. Природне право та суспільний договір у філософії Нового часу.

ТЕМА 5. ФІЛОСОФІЯ XVIII – XIX СТОЛІТЬ

Семінарське заняття № 5 – 2 год.

План

1. Просвітництво як ідеологія епохи. Фундаментальні характеристики просвітницької думки. Специфіка рішення онтологічних проблем. Деїзм.
2. Матеріалістичні ідеї у вченнях Ж.-О. Ламетрі, П.Гольбаха, Д.Дідро.
3. Суспільно-політичні ідеали Просвітництва (Вольтер, Монтеск'є, Руссо).
4. Німецька класична філософія: загальна характеристика.
5. Філософія І.Канта. «Коперніканський поворот» у філософії. Априоризм та агностицизм. Вчення про категоричний імператив.
6. Загальна характеристика філософії Г.Гегеля. Структура гегелівської філософії. Діалектика. Протиріччя системи та методу.
7. Основні категорії онтології, гносеології та діалектики марксизму.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: просвітництво, природа людини, природні права, індивідуалізм, розум, матеріалізм, механіцизм, деїзм, виховання, прогрес, атеїзм, априорний, апостеріорний, категоричний імператив, антиномія, трансцендентальний, «річ-в-собі», раціоналізм, ірраціоналізм, матеріалістична діалектика, ідеалістична діалектика, матеріалістичне розуміння історії, базис, надбудова, комунізм, відчуження, антропологізм, правова держава, громадянське суспільство, суб'єкт, об'єкт, Абсолютна Ідея, Абсолютний Дух, трансцендентальний, раціоналізм, ірраціоналізм, панлогізм, закон діалектики, правова держава, антропологізм, атеїзм.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Просвітництво як феномен культури.
2. Проблема рівності і свободи в творах французьких матеріалістів XVIII ст.
3. Основні ідеї філософії Просвітництва.
4. Деїзм і атеїзм у французькому Просвітництві.
5. Філософія песимізму та філософський оптимізм.
6. Американський індивідуалізм.
7. Категоричний імператив Канта: моральні та правові аспекти.
8. Діалектика Гегеля і Маркса: порівняльний аналіз.
9. Категорія «відчуження людини» як начало і таємниця філософії марксизму.
10. Німецький ірраціоналізм (А. Шопенгауер, Ф. Ніцше)

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Основні ідеї філософії Просвітництва.
2. Особливості філософії Просвітництва у Франції.
3. Основні ідеї філософії П.Гольбаха.
4. Основні ідеї філософії Ж.Ламетрі.
5. Сутність теїзму.
6. Сутність деїзму.
7. Сутність атеїзму.
8. Сутність індивідуалізму.

ТЕМА 6. ОСНОВНІ НАПРЯМИ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ

Семінарське заняття № 6 – 4 год.

План

1. Загальна характеристика та відмінні риси філософії наприкінці ХІХ – у ХХ ст.
2. Філософський ірраціоналізм та філософія життя. Філософія А.Шопенгауера, Ф.Ніцше, С.Кіркегора.
3. Екзистенціальна філософія: К.Ясперс, А.Камю, Ж.-П.Сартр.
4. Психоеаналіз. Філософія З.Фрейда, Г.Юнга, Е.Фромма.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: марксизм, діалектичний матеріалізм, матеріалістична діалектика, історичний матеріалізм, відчуження, практика, неомарксизм, ірраціоналізм, позитивізм, неопозитивізм, філософія життя, філософська антропологія, герменевтика, інтенціональність, феномен, волюнтаризм, суспільна свідомість, суспільне буття, базис, надбудова, суспільно-економічна формація, суспільний прогрес, еволюціонізм, імморалізм, воля до влади, надлюдина, інтуїтивізм, емпіріокритицизм, конвенціоналізм, діонісійське, аполонійське, вічне повернення, нігілізм, філософія життя, ірраціоналізм, волюнтаризм, тотальність, несвідоме, постмодернізм, песимізм, психоаналіз, фрейдизм, екзистенція.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Еволюція сциєнтистської філософії: позитивізм, прагматизм, емпіріокритицизм.
2. Есенціальна та екзистенціальна філософія.
3. Психоаналіз.
4. Філософська герменевтика.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Основні етапи розвитку позитивізму.
2. Основні напрями світової філософії у ХІХ столітті.
3. Основні напрями світової філософії у ХХ столітті.

4. Позитивізм О.Конта, Г.Спенсера, Дж.Мілля.
5. Критичний раціоналізм К.Поппера.
6. Історична школа філософії науки (Т.Кун, І.Лакатос, П.Фейєрабенд).
7. Діяльність, практика – основа буття людини і суспільства.

ТЕМА 7. ОНТОЛОГІЯ

Семінарське заняття № 7 – 4 год.

План

1. Буття як філософська проблема.
2. Онтологічні моделі світу. Витоки буття
3. Об'єктивне і суб'єктивне буття. Буття, існування, присутність.
4. Буття і субстанція. Матерія як субстанція. Матеріальне буття та його форми.
5. Проблема духовних основ світу. Філософське розуміння категорій «рух», «простір», «час». Їхній взаємозв'язок між собою і з матерією.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

онтологія, буття, сутність, існування, субстанція, акциденція, властивість, атрибут, модус, матерія, рух, простір і час, монізм, дуалізм, плюралізм, матеріальне, ідеальне, метафізика, небуття, субстрат, Універсум, світ, реальність, існування, природне, духовне, об'єктивний ідеалізм, суб'єктивний ідеалізм, соліпсизм, простір, час, рух, віртуальний, імперсональний, детермінізм, причина, наслідок, випадковість, необхідність, карма, властивість, атрибут, модус, матерія, монізм, дуалізм, плюралізм, матеріальне, ідеальне.

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Буття як існування і як предмет пізнання.
2. Буття і субстанція. Рух, час і простір.
3. Універсум. Всесвіт. Космос. Світ.
4. Матеріальне буття та його форми. Поняття «об'єктивна дійсність».
5. Дух і матерія.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Онтологічні моделі світу. Витоки буття.
2. Вчення про форми руху матерії.
3. Основні концепції буття в історії філософії.
4. Простір як форма буття.
5. Час як форма буття.
6. Основні категорії онтології (субстанція, субстрат, матерія, рух, простір, час, якість, кількість, детермінізм, частина, ціле, система, випадковість, необхідність, спонтанність).

ТЕМА 8. ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ*Семінарське заняття № 8 – 4 год.***План**

1. Основні проблеми теорії пізнання. Поняття гносеології та епістемології. Суб'єкт, об'єкт та предмет пізнання.
2. Пізнання як процес. Чуттєве та раціональне пізнання. Відчуття, сприйняття, уява, поняття. Інтуїція і мислення.
3. Теоретичний та емпіричний рівні пізнання.
4. Знання як результат пізнання. Знання як суб'єктивний образ об'єктивного світу. Знання і віра.
5. Поняття істини. Проблеми її критеріїв. Концепції істинності (когерентна, кореспондентна, прагматична та інші теорії істини).

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

гносеологія, епістемологія, знання, пізнання, скептицизм, агностицизм, суб'єкт, об'єкт, абсолютна та відносна істина, об'єктивна та суб'єктивна істина, конкретна та абстрактна істина, методологія, спостереження, сцієнтизм, антисцієнтизм, суб'єкт, об'єкт, відбиття, інформація, методологія, емпіризм, свідомість, несвідоме, ідеальне, ідеальний тип, чуттєвий, істина, раціональний, емпіричний, мислення, судження, умовиводи, ймовірність, позитивізм, структуралізм, постструктуралізм, критичний раціоналізм, еволюційна епістемологія, проблема, теорія, гіпотеза.

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Пізнання як специфічне відношення до світу та вид діяльності. Пізнання як процес.
2. Чуттєве та раціональне пізнання. Відчуття, сприйняття, уява, поняття. Інтуїція і мислення.
3. Теоретичний та емпіричний рівні пізнання.
4. Об'єкт, суб'єкт і предмет пізнання.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

1. Методи пізнання. Знання як результат пізнання.
2. Знання як суб'єктивний образ світу. Знання і віра.
3. Основні ознаки знання: визначеність, обґрунтованість, безсумнівність та ін.
4. Форми буття знання у світі людини: виробництво, поширення, збереження, використання.
5. Проблема істини в історії філософії.
6. Характеристики і критерії істини. Когерентна, кореспондентна, прагматична та інші теорії істини.

ТЕМА 9. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ*Семінарське заняття № 9 – 4 год.***План**

1. Еволюція розуміння людини в історії філософської думки.
2. Матеріалістична філософія про природу людини. Антропосоціогенез. Єдність біологічного і соціального в людині.
3. Філософська антропологія (Шеллер, Гелен, Плеснер).
4. Психоаналітична парадигма розуміння людського буття.
5. Людина, індивід, особистість. Сенс та призначення людського буття.
6. Проблема свободи і відчуження людини.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: філософська антропологія, свідомість, екзистенція, ерос, лібідо, едіпов комплекс, несвідоме, колективне несвідоме, символ, архетип, трансцендентальне, трансперсональне, гра, антропогенез, антропосоціогенез, духовність, індивід, особа, індивідуальність, особистість, самосвідомість, підсвідомість, мислення, абстрактне, когнітивне, психіка, самоідентифікація, мотивація, відображення, творчість, мова, знання, ціле покладання, Ерос, Танатос, імперсональний, сакральне, профанне, містичний досвід, апофатичне, катафатичне, трансцендентний.

Завдання для самостійної роботи до Теми 9:

1. Проблема людини в історії філософії.
2. Людина як мікрокосм (Демокріт). Людина – міра всіх речей (софісти). Людина як розумна, моральна, політична істота (Сократ, Платон, Аристотель).
3. Християнське трактування людини як «образу і подібності Божої».
4. Погляди на людину у філософській думці Відродження.
5. Основні модуси людського буття.
6. Психоаналітична парадигма розуміння людського буття.

Індивідуальні завдання до Теми 9:

1. Проблеми походження та існування людини. Світ людського буття.
2. Діяльнісні концепції людини (німецька класична філософія, марксизм, прагматизм).
3. Сутність, призначення та функції релігії.

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ.*Семінарське заняття № 10 – 2 год.***План**

1. Предмет соціальної філософії. Поняття суспільства. Філософські концепції суспільства.

2. Суспільство як самоорганізуюча і саморозвиваюча система. Найважливіші сфери життєдіяльності суспільства: матеріально-виробнича, соціальна, політична, духовна.
3. Суспільство як процес. Моделі історичного розвитку. Загальнолюдська єдність культури та історії. Концепції «лінійного» розвитку людства і теорії культурно-історичних типів.
4. Джерела суспільної динаміки. Детермінанти суспільного розвитку. Суб'єкт соціальної дії. «Відкрите» та «закрите» суспільство.
5. Проблема сенсу історії. Проекти світової історії.
6. Критерії соціального прогресу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: суспільство, соціум, волюнтаризм, історизм, історицизм, «відкрите суспільство», ментальність, детермінізм, культурно-історичний тип, цивілізація, культура, контркультура, субкультура, масова культура, маргінальність, аномія, символ, архетип, трансперсональне, гра, культурно-історичні типи, культурна парадигма, антропогенез, антропосоціогенез, духовність, правосвідомість, прогрес, тоталітаризм, авторитаризм, демократія, охлократія, лібералізм, суспільний ідеал, модерн, постмодерн, постмодернізм, клептократія.

Завдання для самостійної роботи до Теми 10:

1. Філософський аналіз суспільства.
2. Суспільство як система.
3. Класи та страти.
4. Суспільство та вчення про ноосферу.

Індивідуальні завдання до Теми 10:

1. Основні концепції розвитку історії: лінійний та нелінійний підходи.
2. Проблема сенсу історії.
3. Культура як спосіб людського буття.
4. Концепція культури та історії у філософських поглядах О.Шпенглера.
5. Поняття і предмет філософії історії.
6. Особа, суспільство, історія. Суб'єкт історичного процесу.
7. Суспільне виробництво людського життя. Проблеми спрямованості історії.

ТЕМА 11. ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ

Семінарське заняття № 11 – 2 год.

План

1. Предмет філософії історії.
2. Основні моделі історичного процесу.
3. Культура і цивілізація.
4. Проблема соціального прогнозування.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: історичний процес, всесвітня історія, формація, цивілізація, культура, культурно-історичний тип, історична закономірність, духовне життя, Виклик-і-Відповідь, влада, деспотизм, політика, правосвідомість, правова держава, демократія, громадянське суспільство, авторитаризм, охлократія, лібералізм, комунізм, тоталітаризм.

Завдання для самостійної роботи до Теми 11:

1. Моделі історичного розвитку.
2. Формаційний та цивілізаційний підходи.
3. Джерела суспільної динаміки.
4. Критерії соціального прогресу.

Індивідуальні завдання до Теми 11:

1. Сутність політики та світу політичного.
2. Політичне як феномен людського буття.
3. Філософські і політичні закони: проблеми взаємозв'язку.
4. Політика і мораль.
5. Політика і релігія.
6. Ліберальна демократія: здобутки і вади.
7. Держава в умовах тоталітарного режиму.

ТЕМА 12. ІСТОРИЧНИЙ ПРОГРЕС І ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Семінарське заняття № 12 – 4 год.

План

1. Прогрес і регрес.
2. Критерії прогресу.
3. Особливості сучасної епохи
4. Глобальні проблеми людства
5. Перспективи сучасної цивілізації: політичні, наукові, релігійні, філософські пошуки виходу з кризи.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: діалектика, метафізика, категорії діалектики, причина і наслідок, необхідність і випадковість, сутність і явище, форма і зміст, кількість і якість, закони діалектики, відношення, зв'язок, взаємодія, детермінізм. рух, розвиток, міра, стрибок, протиріччя, особливе. одиничне і загальне; можливість і дійсність; закон і закономірність; ціле і частина; елемент, структура і система; індетермінізм, синергетика, порядок, хаос, нелінійність, самоорганізація, відкрита система, біфуркація, флуктуація, неврівноваженість, дисипативна структура, нелінійне мислення, модерн, постмодерн, екзистенціалізм, герменевтика. феноменологія, філософська антропологія, психоаналіз,

космізм, екофілософія, антропогенна цивілізація, Ноосфера, глобальний еволюціонізм, антропогенна цивілізація, трансперсональний, глобальність, глобалістика, глобальні проблеми, інформаційне суспільство, суспільство третьої хвилі.

Завдання для самостійної роботи до Теми 12:

1. Проблема визначення критеріїв прогресу.
2. Основні характеристики сучасної епохи.
3. Концепція постіндустріального суспільства.
4. Філософська глобалістика
5. Сутність та шляхи вирішення глобальних проблем.

Індивідуальні завдання до Теми 12:

1. Основні етапи розвитку діалектики.
2. Основні категорії діалектики.
3. Основні принципи діалектики.
4. Основні закони діалектики
5. Синергетика – теорія, яка вивчає складні, самоорганізуючі, відкриті, еволюціонуючі системи різної природи.
6. Основні ідеї І. Пригожина.
7. Основні поняття синергетики. Порядок з хаосу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Халапсис А. В. Чудеса и совершенство бытия: Теологические корни научных концепций / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 9. – С. 70–77. doi:10.15802/ampr2016/72235
5. Халапсис А. В. Ultima ratio deorum / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 10. – С. 100–106. doi:10.15802/10.15802/ampr.v0i10.87313
6. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2018. – Vol. 14. – P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756

Рекомендована література до Теми 2:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. — Т. 1: Античность. — 320с.
5. Рассел Бертран. Історія західної філософії / Юрій Лісняк (пер.), Петро Таращук (пер.). — К. : Основи, 1995. — 759с.
6. Халапсис А. В. Марк Аврелий и идея апофеоза в античной картине мира / А.В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 21, №4/1. – С. 54–59. doi:10.15587/2313-8416.2016.67547
7. Халапсис А. В. Исторический процесс и небесный менеджмент: меседж Гесиода / А.В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 22, №5/1. – С. 63–70. doi:10.15587/2313-8416.2016.69142
8. Халапсис А. В. Чудеса и совершенство бытия: Теологические корни научных концепций / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 9. – С. 70–77. doi:10.15802/ampr2016/72235
9. Халапсис А. В. Ultima ratio deorum / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 10. – С. 100–106. doi:10.15802/10.15802/ampr.v0i10.87313
10. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2018. – Vol. 14. – P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756
11. Халапсис А. В. Виза на небеса: Орфей, Пифагор и бессмертие / А. В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 25, №8/1. – С. 60–65. doi:10.15587/2313-8416.2016.75516
12. Халапсис О. В. Римський патріотизм і християнська релігія / О.В. Халапсис // Суспільно-політичні процеси. – 2017. – Вип. 2-3 (6-7). – С. 251–267.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Рассел Бертран. Історія західної філософії / Юрій Лісняк (пер.), Петро Таращук (пер.). — К. : Основи, 1995. — 759с.

5. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. — Т. 2: Средневековье (От Библейского послания до Макиавелли). — 354с.
6. Халапсис А. В. Чудеса и совершенство бытия: Теологические корни научных концепций / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. — 2016. — Вип. 9. — С. 70–77. doi:10.15802/ampr2016/72235
7. Халапсис О. В. Римський патріотизм і християнська релігія / О.В. Халапсис // Суспільно-політичні процеси. — 2017. — Вип. 2-3 (6-7). — С. 251–267.
8. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. — 2018. — Vol. 14. — P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756

Рекомендована література до Теми 4:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. — Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. — 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Рассел Бертран. Історія західної філософії / Юрій Лісняк (пер.), Петро Таращук (пер.). — К. : Основи, 1995. — 759с.
5. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. — Т. 3: Новое время (от Леонардо до Канта). — 736с.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. — Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. — 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Рассел Бертран. Історія західної філософії / Юрій Лісняк (пер.), Петро Таращук (пер.). — К. : Основи, 1995. — 759с.
5. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. — Т. 3: Новое время (от Леонардо до Канта). — 736с.
6. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. — Т. 4: От романтизма до наших дней. — 880с.
7. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: Рольф, 2001. — 416 с.

8. Халапсис А. В. Индивидуализм: доступ разрешен / А.В. Халапсис // Політологічний вісник. – 2018. – Вип. 80. – С. 35–45.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Рассел Бертран. Історія західної філософії / Юрій Лісняк (пер.), Петро Таращук (пер.). — К. : Основи, 1995. — 759с.
5. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. — Т. 4: От романтизма до наших дней. — 880с.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Халапсис А. В. Постнеклассическая метафизика истории / А.В. Халапсис. – Днепрпетровск: Инновация, 2008. – 278 с.
5. Халапсис А. В. Чудеса и совершенство бытия: Теологические корни научных концепций / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 9. – С. 70–77. doi:10.15802/ampr2016/72235
6. Халапсис А. В. Число и реальность: Истоки научного знания / А.В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 23, №6/1. – С. 59–64. doi:10.15587/2313-8416.2016.71546
7. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.

4. Халапсис А. В. Постнеклассическая метафизика истории / А.В. Халапсис. – Днепропетровск: Инновация, 2008. – 278 с.
5. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.

Рекомендована література до Теми 9:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Халапсис А. В. Постнеклассическая метафизика истории / А.В. Халапсис. – Днепропетровск: Инновация, 2008. – 278 с.
5. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.
6. Халапсис А. В. Индивидуализм: доступ разрешен / А.В. Халапсис // Політологічний вісник. – 2018. – Вип. 80. – С. 35–45.
7. Халапсис А. В. Чудеса и совершенство бытия: Теологические корни научных концепций / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 9. – С. 70–77. doi:10.15802/ampr2016/72235
8. Халапсис А. В. Ultima ratio deorum / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 10. – С. 100–106. doi:10.15802/10.15802/ampr.v0i10.87313
9. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2018. – Vol. 14. – P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756

Рекомендована література до Теми 10:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Халапсис А. В. Постнеклассическая метафизика истории / А.В. Халапсис. – Днепропетровск: Инновация, 2008. – 278 с.
5. Халапсис А. В. Цифровые технологии и перековка железных людей / А. В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 24, №7/1. – С. 55–61. doi:10.15587/2313-8416.2016.69141
6. Халапсис А. В. Философия и геополитика Николая Данилевского / А.В. Халапсис. – Saarbrücken, Germany: Lambert Academic Publishing, 2017. – 188 с.

7. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.
8. Халапсис А. В. Индивидуализм: доступ разрешен / А.В. Халапсис // Політологічний вісник. – 2018. – Вип. 80. – С. 35–45.
9. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2018. – Vol. 14. – P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756

Рекомендована література до Теми 11:

1. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
4. Халапсис А. В. Постнеклассическая метафизика истории / А.В. Халапсис. – Днепропетровск: Инновация, 2008. – 278 с.
5. Халапсис А. В., Халапсис В. С. Будущее человечества: цивилизационные конфликты или переход к ноосфере? / А.В. Халапсис, В.С. Халапсис // Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. – 2011. – №4 (78). – С. 32–36.
6. Халапсис А. В. Исторический процесс и небесный менеджмент: меседж Гесиода / А.В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 22, №5/1. – С. 63–70. doi:10.15587/2313-8416.2016.69142
7. Халапсис А. В. Цифровые технологии и перековка железных людей / А. В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 24, №7/1. – С. 55–61. doi:10.15587/2313-8416.2016.69141
8. Халапсис А. В. Ultima ratio deorum / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – Вип. 10. – С. 100–106. doi:10.15802/10.15802/ampr.v0i10.87313
9. Халапсис О. В. Римський патріотизм і християнська релігія / О.В. Халапсис // Суспільно-політичні процеси. – 2017. – Вип. 2-3 (6-7). – С. 251–267.
10. Халапсис А. В. Философия и геополитика Николая Данилевского / А.В. Халапсис. – Saarbrücken, Germany: Lambert Academic Publishing, 2017. – 188 с.
11. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.
12. Халапсис А. В. Индивидуализм: доступ разрешен / А.В. Халапсис // Політологічний вісник. – 2018. – Вип. 80. – С. 35–45.
13. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2018. – Vol. 14. – P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756

Рекомендована література до Теми 12:

14. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
15. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
16. Кремень В.Г. Філософія [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (проф. рівень) / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Грамота, 2012.- 248 с.
17. Халапсис А. В. Постнекласическая метафизика истории / А.В. Халапсис. – Днепропетровск: Инновация, 2008. – 278 с.
18. Халапсис А. В., Халапсис В. С. Будущее человечества: цивилизационные конфликты или переход к ноосфере? / А.В. Халапсис, В.С. Халапсис // Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. – 2011. – №4 (78). – С. 32–36.
19. Халапсис А. В. Исторический процесс и небесный менеджмент: месседж Гесиода / А.В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 22, №5/1. – С. 63–70. doi:10.15587/2313-8416.2016.69142
20. Халапсис А. В. Цифровые технологии и перековка железных людей / А. В. Халапсис // ScienceRise. – 2016. – Т. 24, №7/1. – С. 55–61. doi:10.15587/2313-8416.2016.69141
21. Халапсис А. В. Философия и геополитика Николая Данилевского / А.В. Халапсис. – Saarbrücken, Germany: Lambert Academic Publishing, 2017. – 188 с.
22. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.
23. Халапсис А. В. Индивидуализм: доступ разрешен / А.В. Халапсис // Політологічний вісник. – 2018. – Вип. 80. – С. 35–45.